

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ

İdarəetmə Sistemləri İnstitutu

<https://www.isi.az/>

İnstitutun yaranma tarixini Azərbaycan EA Neft ekspedisiyası nəzdində 1952-ci ilin mayında elektromodelləşdirmə laboratoriyasının təşkil olunduğu vaxtdan hesablamaq olar. Neft ekspedisiyasının yenidən təşkili ilə əlaqədar olaraq laboratoriya 1956-cı ildə Elmlər Akademiyasının Fizika və Riyaziyyat, 1958-ci ildə isə Elmlər Akademiyasının Riyaziyyat və Mexanika İnstitutunun tərkibinə daxil edilmiş və Hesablama mərkəzi adlandırılmışdır.

50-ci illərin sonunda Respublikaya universal rəqəmli hesablama maşınlarının gətirilməsi hesablama üsulları və proqramlaşdırma sahələrində tədqiqatların aparılmasına təkan verdi, bu da öz növbəsində 1960-cı ildə Hesablama mərkəzinin Elmlər Akademiyasının tərkibində müstəqil təşkilata çevrilməsinə əsas yaratdı. Həmin il Hesablama mərkəzinin tərkibində keçmiş ittifaq miqyasında ikinci olaraq (Ukraynadan sonra) “Elektron hesablama maşınları” laboratoriyası yaradıldı. Bu laboratoriya ölkəmizdə kibernetikanın və informatikanın inkişafına həlledici təsir göstərmişdir.

1965-ci ildə Hesablama mərkəzi əsasında Kibernetika İnstitutu yaradıldı. Xalq təsərrüfatında avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemlərinin yaradılması və tətbiqi məqsədilə 1971-ci ildə Kibernetika İnstitutunun nəzdində təsərrüfat hesablı “Avtomatlaşdırılmış İdarəetmə sistemləri” şöbəsi yaradıldı (1982-ci ilin martında AİS şöbəsi müstəqil təşkilata, 2002-ci ildə isə İnformasiya Texnologiyaları İnstitutuna çevrildi). Kibernetika institutu “Respublika Avtomatlaşdırılmış İdarəetmə Sistemi”nin yaradılması (1977-1981) üzrə baş təşkilat təyin olunmuşdu. 1978-ci ilin yanvarında İnstitutda işlənən cihaz və qurğuların təcrübi nümunələrinin yaradılması və tətbiqi üçün “Kibernetika” XKB təşkil edilmişdir. Təsərrüfat hesablı Büro indi də böyük uğurla fəaliyyət göstərir. 2014-cü ildə AR Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə Kibernetika İnstitutun adı “İdarəetmə Sistemləri İnstitutu” olaraq dəyişdirilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 28 iyul 2022-ci il tarixli Fərmanına əsasən İdarəetmə Sistemləri İnstitutu Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin tabeliyinə verilmişdir.

Hazırda İnstitutun baş direktoru akademik Əli Abbasov, icraçı direktor vəzifəsini müvəqqəti icra edən isə Elxan Səbzıyevdir.

İnstitutun əsas elmi istiqamətləri:

1. Süni intellekt.
2. İdarəetmənin nəzəri və tətbiqi problemləri.
3. Sosial-iqtisadi sistemlərin modelləşdirilməsi.

Nəşr edilən elmi jurnallar:

“Informatics and Control Problems” journal

(ISSN 2664-2085)

<https://icp.az/>

İnstitutun tərkibində fəaliyyət göstərən müdafiə şurası:

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasında qeydiyyat nömrəsi **ED 1.19-riyaziyyat elm sahəsi üzrə, ED 1.20-texnika elm sahəsi üzrə** olan Dissertasiya şuraları fəaliyyət göstərir.

Elm Sahəsinin adı: Riyaziyyat

1203.01 – Kompüter elmləri

3338.01 – Sistemli analiz, idarəetmə və informasiyanın işlənməsi

Elm Sahəsinin adı: Texnika elmləri

1203.01 – Kompüter elmləri

3338.01 – Sistemli analiz, idarəetmə və informasiyanın işlənməsi

Şöbə və laboratoriyalar:

1. Tanıma, identifikasiya və optimal qərar qəbulətmə üsulları laboratoriyası.
2. İqtisadiyyatın qeyri-səlis modelləri laboratoriyası.
3. Kütləvi xidmət və ehtiyatların idarə edilməsi sistemlərinin modelləşdirilməsi laboratoriyası.
4. Fövqəladə hallarda idarəetmə laboratoriyası.

5. İntellektual qərar qəbuletmə üsulları və kompüter sistemləri laboratoriyası.
6. Sosial-iqtisadi proseslərin modelləşdirilməsi laboratoriyası.
7. Dinamik sistemlərin kompüter modelləşdirilməsi laboratoriyası.
8. Diskret optimallaşdırma modelləri və üsulları laboratoriyası.
9. Mürəkkəb dinamik sistemlərdə idarəetmə üsulları laboratoriyası.
10. Obyektlərin texniki vəziyyətinin identifikasiyası texnologiyaları və sistemləri laboratoriyası.
11. Qərarların qəbul edilməsini dəstəkləyən informasiya sistemləri laboratoriyası.
12. Neft sənayesində nanotexnologiyaların tətbiqinin riyazi modelləşdirmə laboratoriyası.
13. İdarəetmə sistemlərinin texniki vasitələrinin işlənilməsi üsulları laboratoriyası.
14. Fiziki, bioloji və iqtisadi proseslərdə idarəetmənin riyazi analizi laboratoriyası.
15. Texniki obyektlərin və proseslərin modelləşdirilməsi laboratoriyası.
16. Tətbiqi ehtimalstatistik metodlar laboratoriyası.
17. Neftqazçıxarma obyektlərinin intellektual diaqnostika və idarəetmə sistemləri laboratoriyası.
18. İnformasiyanın intellektual emalı sistemləri laboratoriyası.
19. Biliklərin intellektual analizi laboratoriyası.
20. Siqnalların tanınması və intellektual analizi üsulları laboratoriyası.
21. Süni intellekt metodlarının tətbiqi ilə tanıma məsələlərinin tədqiqi laboratoriyası.
22. İntellektual informasiyaölçmə sistemləri laboratoriyası.
23. Kəsilməz proseslərin modelləşdirilməsi və idarə edilməsi laboratoriyası.
24. İdarəetmə sistemlərində optimallaşdırma metodları və proqram təminatı laboratoriyası.

Beynəlxalq əlaqələr.

Xaricdə və respublikada müxtəlif ali təhsil və elm təşkilatları ilə 22 memorandum imzalanmışdır, onlardan 15-i xarici təşkilatlarla (Gürcüstan, Türkmənistan, Ukrayna, Belarusiya, Özbəkistan, Litva, Rusiya (Moskva, S-Peterburq), Polşa, Çin).

STATİSTİK MƏLUMATLAR

İdarəetmə Sistemləri İnstitutu

